

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๓๗

มรสุ่มของกิเลส

เมื่อวานขึ้นเขาก็ลากไปเพชรบูรณ์ เราเพิ่งกลับมาเมื่อวานนี้ เหนื่อย มาแขกก็มาอีกแล้ว มารออยู่แล้ว ตั้งแต่เราไปแขกก็เต็มอยู่ตลอด ที่โน้นคนก็มากเหมือนกัน เทศน์ก็ไม่สะดวก หรอกมันเหนื่อย ทั้งความจดจำหลงลืม เทศน์หลงหน้าหลงหลัง เพราะฉะนั้นจึงหยุด เดี่ยวนี้ไม่เอาละ ไม่เทศน์เดี๋ยวนี้ หยุดหมดเลย ที่ไหนก็ไม่เทศน์ ในงานต่าง ๆ เมื่อก่อนไปนี้ ๒ วันเขาก็มานิมนต์ให้ไปเทศน์ที่โรงพยาบาลอำเภอทำบ่อเราก็ไม่รับ ที่ไหนเหมือนกัน ทางศาลากลาง เหล่านี้ ทหาร ตำรวจ พวกราชการ นิมนต์ไปเทศน์ แต่ก่อนไปเทศน์ให้อยู่ นะ แต่ ๒ ปีมานี้หยุดแล้ว ขอผ่านเลยไม่เอา แต่ก่อนไปเทศน์ให้อยู่ เทศน์ศาลาก็เทศน์ ศาลากลางก็เทศน์ ตำรวจก็เทศน์ ทหารก็เทศน์ เดี่ยวนี้ของหมดเลย

เทศน์มันไม่ได้เทศน์แบบเดียวกันนี้จะว่าไปหาทหารก็เทศน์แบบทหารละซี ไปหา ตำรวจก็เทศน์แบบตำรวจ ไปหาหมอเทศน์แบบหมอ เทศน์ศาลากลางเหมือนกันก็ไปอีกแบบ หนึ่ง คนละแบบ ๆ ไม่เทศน์แบบเดียวกัน มันเทศน์ยากลำบากขนาดไหน ผู้ฟังนั่งฟังอยู่เฉย ๆ ผู้เทศน์จนจะตายยังไม่รู้อีก เพราะฉะนั้นถึงมานิมนต์เรื่อย สบาย..นั่งฟัง อยากหลับก็หลับไปเรื่อย ผู้ฟังก็ง่วงไปเรื่อย มันแสนสบายผู้ฟัง ผู้เทศน์จะตาย เพราะฉะนั้นถึงไม่รับละซี มันเอา รัดเอาเปรียบกันมากไป มาครอก ๆ แครก ๆ อยู่ตามเก้าอี้เก้าอี้เหล่านี้ คนหนึ่งเทศน์จะตาย คนหนึ่งยังหลับครอก ๆ สบาย

เทศน์หมอยิ่งขบขันดีเทศน์หมอ เขาคงหัดตัวเข้า เทศน์ดีเอา บอกหมอให้รู้หน้าที่ของ หมอนะ...ขึ้น มารยาทไปก่อนยานะ ไปก่อนหมอนะ มารยาทกิริยาที่แสดงต่อคนใช้นั้นเป็น โอสถอันดับแรกนะ ถ้าเขามาละหน้าบั้งใส่เขา ถ้าเขาไม่มารักษาหมอมมีความหมายอะไร นั่นซิ บัดจะเอาเห็นไหมละ ก็อย่างนั้นซิ ใส่ปุ๊วะเข้าไปอย่างนั้นแล้ว ถูกไหมที่ว่านี้ ถ้าเขามาละหน้าบั้ง ใส่เขา ถ้าเขาไม่มารักษาหมอมมีความหมายอะไร ไม่รู้จักคนไข้เขามีคุณค่าต่อหมอมากมายหรอ นั้น หมอเป็นหมอมีคุณค่าอยู่เวลานี้ มีสาระอยู่เวลานี้ก็เพราะคนใช้นั่นเอง แน่เข้าไปนั่นนะ

อย่างนั้นแล้วเทศน์หมอก็ไปแบบนั้นจะไปแบบอื่นได้ยังไง ก็ต้องเข้าตรงนั้นซิ มารยาท เป็นที่หนึ่งนะ จากนั้นเราก็บอกเป็นหมอพ่อค้า อธิบายหมดนะ เวลานี้กำลังแปรสภาพเป็นหมอ พ่อค้าไปแล้ว ขาดความเมตตา ขาดหลักกฎเกณฑ์ของหมอไปหมดแล้วนะเวลานี้ สอนหมดละ เหล่านี้ให้รู้ มันกลายเป็นพ่อค้าไปหมดแล้วหมอ ไม่ว่าจะอยู่โรงพยาบาลอยู่ไหนเหมือนกันหมด เลย ก็ว่าอย่างนั้นแล้ว ก็เป็นความจริงนี้ เดี่ยวนี้มันแปรเพราะเห็นแก่เงิน

นั่นละจึงว่าเทศน์ลำบากนะ เทศน์ที่หนึ่งก็เป็นแบบหนึ่ง เทศน์กับเด็กก็อีกแหละ เทศน์กับเด็กก็ ก.ไก่ ก.กา ก็ต้องเทศน์แบบ ก.ไก่ ก.กา ไม่เอา ข.ไข่ ข.ขวด เด็กไม่เข้าใจ ก็ต้องเอา ก.ไก่ ก.กาชิตี เทศน์เด็กประถม มัธยม เทศน์พวกนักศึกษาไปอีกแบบเรื่อย ๆ ๆ ทหาร ตำรวจ ผู้พิพากษา อัยการ ไปอีกคนละแบบ ๆ จะเทศน์แบบเดียวได้อย่างไร หน้าทีของคนนั้นเป็นยังไงก็ต้องปฏิบัติให้เหมาะสมยังไง ก็ต้องเข้าตรงนั้นชี่ มาเทศน์สอนพระนี่ก็ สมมุติว่าเขามาสอน หลวงตาบัว ก็อย่าดูเขานักชี่ ก็จะต้องเทศน์ว่าอย่างนั้นเข้าใจไหม ก็อย่าดูเขานักชี่ เทศน์ธรรมดาดี ๆ ไม่ได้หรือ มันจะดีได้อย่างไร เพราะมันเหมือนลิงนี่เข้าใจไหม ผู้ใดมาหาเหมือนลิงนี้จะให้ตีได้ยังไง การโต้ตอบกับลิงก็ต้องเอาแบบลิงนะชี่ มันก็ไปอย่างนั้นอีก

ไปเทศน์ที่นั่นก็เทศน์ลำบากมาก ไปก็ไม่ได้พักทั้งวัน...เหนื่อย แล้วความจำเทศน์ไปก็หลง อ้าว ไปถึงไหนแล้วละ ว่าอย่างนี้แล้วอยู่บนธรรมาสน์นั้น ลืมแล้ว ไม่ทราบเทศน์เรื่องอะไรมา เอา ตั้งใหม่ ๆ อย่างนั้นนะเดี๋ยวนี้ ความจำไม่เป็นท่า มันไม่เอาไหนแล้วความจำ การเทศน์ไม่เอาความจำไปเทศน์จะเอาอะไรไปเทศน์ ชั้นธ ๕ เป็นเครื่องมือของธรรม เป็นทั้งเครื่องมือของกิเลสด้วย เป็นทั้งเครื่องมือของธรรมด้วย เวลากิเลสเป็นเจ้าของมันก็เอาเป็นเครื่องมือสนุกพิตเหวี่ยงกัน ทีนี้มาเป็นเครื่องมือของธรรม ธรรมก็นำมาใช้ชี่ ก็ใช้ชั้นธอันเดียวกันนี้ เป็นแต่เพียงว่าธรรมท่านไม่ยึดเท่านั้นเอง กิเลสมันยึดเป็นของมัน

ชั้นธ ๕ ทั้งหมดเป็นของกิเลสทั้งหมด กิเลสยึดแต่ธรรมท่านไม่ยึด ใช้เป็นเครื่องมือเฉย ๆ ต่างกันเท่านั้นเอง แต่ต้องเอาชั้นธ ๕ เทศน์ มันชำรุดตรงไหนก็ไม่สะดวกตรงนั้นแหละ อย่างเช่นความจำนี้ เทศน์ไป ๆ มันหลงลืมไปแล้วจะเอาอะไรมาเทศน์ต่อกันไป เมื่อเงื่อนต้นหลงลืมไปแล้วจะต่อไปหาเงื่อนปลายยังไงได้ จำไม่ได้ก็ตั้งใหม่ มันก็เป็นแบบใหม่ไปอีก หยุดมา ๒ ปีแล้วไม่เอา เทศน์ที่ไหน ๆ เขานิมนต์ไปที่ไหนไม่เอาแล้ว เทศน์ลำบาก....เหนื่อย ทั้งความจดจำก็ยังเลวลงทุกวัน ๆ

ทุกวันนี้ยังวิตกวิจารณ์มากนะ เป็นห่วงเป็นใยบรรดาเพื่อนฝูงนี้เป็นอันดับหนึ่ง พระเถร ซึ่งเป็นผู้นำชี่ อันนี้แหละไปไหนถึงจีเรื่อย แต่ก่อนไปวัดนั้นวัดนี้ ไปก็มีความหมายอย่างนี้แหละ ไปวัดไหน ๆ ควรจะว่ายังไง แนะนำตักเตือนสั่งสอนดูว่ากล่าวยังไงก็ไปตามทัศนียภาพที่ปรากฏอยู่ในสายตาเราเนี่ย หู ตา จมูก ลิ้น กายนึ่งไปด้วยกัน อะไรเข้ามาสัมผัสสัมพันธ์เป็นธรรมไม่เป็นธรรม ผิดถูกชั่วดีประการใดมันจะมาผ่านตรงนี้ ๆ ทีนี้ก็นำเรื่องราวออกแสดงละชี่ อันนี้นาน ๆ จะไปที่หนึ่ง ไม่ค่อยได้ไปละหมุ่นนี้เหนื่อย ไม่จำเป็นจริง ๆ ไม่ไป แต่ก่อนไป เมื่อมันไปไม่ได้ทำงานไม่ได้มันเป็นห่วงมากนะ แต่ก่อนทำงานได้ไม่ค่อยเป็นห่วงเท่าไรนัก

เวลานี้ทำงานไม่ได้แล้ว เรื่องราวมารสมันยิ่งขึ้นหนาแน่นขึ้นทุกวัน ๆ ธรรมะนี่อ่อนเปี้ยก วิ่งหัวซุกหัวซุนเข้าหาที่หลบที่ซ่อน ไม่นั้นถูกกิเลสทำลายแหลกหมดนะ ธรรมะเวลานี้กำลังเป็นอย่างนี้แล้วจะไม่ให้เป็นห่วงยังไง ตามีหุมีเห็นอยู่ตลอดเวลา ไปไหนมาไหนเหมือนจับ

โยนขึ้นใส่กระสอบ กระสอบจริงแต่ภายในมันไม่ได้เป็นกระสอบ พุดให้เต็มยศเสียวันนี้..ยศ หลวงตาว่าะ มันไม่ได้นอนนี้ภายใน สัมผัสพับปั๊บแล้ว สัมผัสทางตา หู จมูก ลึน ภาย นี้มันจะ วิ่งรับกันพับ ๆ ๆ ปล่อยไว้ ๆ ไว้เข้าลึนชัก ๆ ถึงกาลเวลาที่ควรจะพุดหนักเบาเล็กน้อย ดึง ออกมาจากลึนชักพับ ๆ ๆ

ที่นี้เรื่องมรสุมของกิเลสติดลัดนี้มันพิลึกพิลั่นนะ โอโห ทานไม่ไหว มันไม่ทานกันละซี ถ้าทานกันก็พอไหวบ้าง อันนี้ที่ไหนมีแต่ปล่อยเนื้อปล่อยตัว ไม่ว่าจะเด็กไม่ว่าผู้ใหญ่ชาติชั้น วรรณะใดก็ตาม มันพอ ๆ กันเวลานี้ พุดให้เต็มยศเลยจะว่าไง ใหญ่เท่าไรยิ่งปล่อยตัวมากยิ่งขึ้น เหลิงมากเที่ยว ลืมเนื้อลืมตัว ไม่ทราบจะเอาอะไรไปปกครองบ้านเมือง เอานิสัยโกโรโกโสเหอ ปกครองบ้านเมืองมันถึงจะได้ดี มันเคยดีแล้วเหออย่างงั้น แม้แต่เด็กตาสีตาสาเขาก็รู้ว่ามันไม่ดี แล้วผู้ใหญ่ทำไมถึงทำได้ลงคอ นี่ชิมันนำคิด ไม่ให้เป็นห่วงจะทำไง บ้านเมืองเป็นของเล่นไป ได้ เป็นหนูตะเภาไป เป็นเครื่องทดลองของพวกนี้ไปจะทำไง มันเป็นจริง ๆ นี่ไม่ใช่พุด ธรรมดาณะ มันทนไม่ไหวก็พุดออกมาบ้างซี ภูมิใจมีแสดงกันออกมาเรื่องใด ๆ โอ๊ย มีแต่เรื่อง ทำลาย ๆ เรื่องส่งเสริมไม่ค่อยมี

เรื่องความเห็นแก่ตัวนี้สำคัญมาก ความโลภมาก ความเห็นแก่ตัวมาก จากเห็นแก่ตัวก็ เห็นแก่เพื่อนของตัว พวกเพื่อนของตัว กว้านออกมา ๆ เรื่อยซี แล้วที่นี้บ้านเมืองใหญ่ ๆ ก็เท่า หนูเท่านั้นเอง ใหญ่โตขนาดไหนก็เท่าหนู สู้เพื่อนของเราไม่ได้ สู้เราไม่ได้ นั่นมันก็โยงมาตรงนี้ ละซี อันนี้มันใหญ่กว่าแล้ว แล้วบ้านเมืองก็เลยเป็นของเล็กของน้อย เป็นเครื่องทดลองไปเสีย แล้ว เป็นหนูตะเภาไป นี่ชิมันนำทุเรศ โห ปกครองกันยังงัยบ้านเมืองจึงเป็นอย่างนี้

เวลาที่มีการมึนงันมันนำอายุขนาดไหนถ้าธรรมดาเราแล้ว เอาแก้วเหล้าไปโชว์ ให้เขาถ่าย ลงหนังสือพิมพ์ ถือนแก้วเหล้าโชว์ ผู้ใหญ่ขนาดไหนถือนแก้วเหล้ามาโชว์ มันน้ำบ้ำรู้ไหม เด็กเขายังรู้เขายังไม่เอาแก้วเหล้ามาโชว์ ผู้ใหญ่ขนาดนั้นเอาแก้วเหล้ามาโชว์หาอะไร ถ้าไม่ขายความ เลวทรามของตัวที่สุดเลย นี่หรือจะปกครองบ้านเมือง คือแก้วเหล้านี้เหออยากถามว่างั้นนะ เขาตำหนิกันทั้งโลกทั้งสงสารว่าเป็นของไม่ดีทำไมจึงเอามาโชว์ พิจารณาซิ

หลวงตามันเป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้นถึงถูกเทศน์ละซี ถ้าสมมุติว่ามีผู้มาเทศน์สอนเรา จะเทศน์ว่ายังไง ก็อย่าดูเขามากนัก เขาจะว่าอย่างนั้น จะไม่ดูยังไงแก้วเหล้ามันไม่ปล่อย ครั้น เวลาตอบ จะไม่ดูยังไงแก้วเหล้ามันติดมือตลอดเวลา เวลาเกิดมาพ่อแม่ไม่เห็นเอาเหล้ากรอก ปากวะ หาแต่ของดิบ ๆ ดี ๆ ทั้งนั้น เวลาโตขึ้นมาแล้วทำไมหาน้ำบ้ำมากกรอก มันดูหมิ่นคุณ พ่อคุณแม่ถึงตายยังไม่รู้อีกเหอ

นี่เฒ่าแก่มาเทศน์ไม่ได้แล้วยังเป็นห่วงมาก เพราะเรื่องราวมันขึ้น แหม ถ้าว่าเป็นนัก มวยแล้วเรียกว่าไม่ถึงยกเลยถูกนี้อกจากกิเลส ขนาดนั้น ความรุนแรงของกิเลสกับการต้านทาน นั้น ยังไม่ถึงยกเลยหงายทันที น็อก ดีไม่ดีได้หามลงเปลไม่ได้สติตั้งเลย นี่กิเลสเอาขนาดนั้น

เวลานี้กำลัง แต่นี่ใครดูหรือไม่ดูก็ไม่รู้ แต่น้ำมันอดดูไม่ได้มันซี ไปไหนนี่ไปด้วย ทุกสิ่งทุกอย่างไปด้วยหมดพร้อม เครื่องรับเครื่องฟังไปพร้อมหมดเลย

มันหากเป็นธรรมชาติของมันเอง เหมือนกับพูดให้มันเต็มยศเลย เหมือนเรดาร์นี้จะว่าไง ว่ามันเลยก็ได้จะเป็นไรไป นอกจากจะพูดหรือไม่พูด ที่ไหนก็ไหนก็ไปเสีย ที่บอดก็บอดไปเสีย ที่เคลิ้มก็เคลิ้มไป ที่หลับก็หลับไปเสีย เหมือนเขาเป็นบ้าเราก็บ้าไปกับเขาเสียอย่างนั้น ไม่สนใจเรื่องของเขา เรื่องของเราที่รู้กันอยู่แล้วนี่ แต่เวลาจะนำมาพูดก็เอาสิ่งเหล่านั้นแหละมาพูดสิ่งที่ผ่านไปผ่านมาอยู่นั้น สิ่งที่เคย ๆ นั้นแหละเวลาจะเอามาพูด ถ้าจะเป็นสารประโยชน์ก็นำมาพูด ถ้าไม่เป็นประโยชน์พูดทำไม พูดไปก็ไม่เกิดประโยชน์อยู่แล้วจะพูดไปหาอะไร หูหนวกตาบอดไปเสียดีกว่า

พุทธศาสนาของเราเป็นเครื่องเล่น เหมือนกับเป็นเครื่องประดับบ้านไปอย่างนั้นแหละ เดี่ยวนี้กลายเป็นเครื่องประดับบ้านไปแล้ว เป็นของประดับบ้านประดับเมือง เหมือนกับเครื่องลายครามไปอย่างนั้น ใครเรียนมามาก ๆ ก็ว่าตัวรู้หลักนักปราชญ์ไปเสีย ประสาคความจำเอามาอวด ถ้าพูดกันตามหลักความจริง ความจำกับความจริงมันต่างกัน จำมาเฉย ๆ ใครก็จำได้ เด็กเรียนก็จำได้ ผู้ใหญ่เรียนจำได้ ผู้หญิงผู้ชายเรียนจำได้ทั้งนั้น ไม่ว่าจะวิชาทางโลกทางธรรมใครเรียนจำได้ด้วยกันทั้งนั้นแหละ แต่ไม่นำมาปฏิบัติก็ไม่เกิดประโยชน์ทั้งสองทาง โลกก็เหมือนกัน เรียนมาสักเท่าไรก็เรียนมา ถ้าไม่นำมาทำประโยชน์เป็นภาคปฏิบัติ ธรรมะก็เหมือนกัน อย่างนั้น ผลประโยชน์เกิดขึ้นจากภาคปฏิบัติ

ท่านถึงว่าปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ปริยัติคือการศึกษาเล่าเรียนเข็มทิศทางเดินให้รู้ให้เข้าใจแบบแปลนแผนผังให้เข้าใจแล้วสร้าง ถ้าเป็นบ้านเป็นเรือนก็สร้างตามแบบแปลนแผนผังนั้นสำเร็จรูปขึ้นมาเป็นปฏิเวธ นั้นเป็นอย่างนั้น ถ้าธรรมเหล่านี้ได้แยกจากกันเมื่อไรแล้ว ศาสนาเลยเป็นคนละอย่างไปเลยแหละ ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ถ้าไม่มีปฏิบัติ ปริยัติก็ไปแบบหนึ่งเสียไม่มีความหมายอะไร เต็มตู้เต็มหีบคัมภีร์ไบเบิลเต็มพุงมันก็ได้เรื่อง ไม่เกิดประโยชน์ ถ้านำมาปฏิบัติ เอา ได้

ตั้งแต่พระเจ้าทำด้ามมีดนี้ ไปเห็นท่านทำด้ามมีดอยู่ เขียนแปลนด้ามมีด มีดน้อย ๆ ท่านทำแปลนเขียนแปลน อะไรละนี่ แปลนด้ามมีด ไม่เขียนแปลนทำเอาเลยไม่ได้หรือ บอกทำแปลนแล้วไม่ต้องคิด ทำตามแปลนนี้เลย ถ้าไม่มีแปลนต้องคิดต้องอ่าน บางทีผิดพลาดไป ท่านว่า แบบถ้าทำแปลนแล้วนี่ เวลาเรามาทำมันไม่ได้คิดยากลำบากอะไร แต่เวลาข่าวในบาตรไม่เห็นทำแปลนเราว่าจี้ มัวแต่ทำแปลนกว่าจะเสร็จก็เหลือแต่บาตรเปล่า ๆ โอ๊ย ข่าวลงในบาตรแล้วไม่จำเป็นต้องทำแปลน มันเป็นแปลนในนั้นเสร็จแล้ว นั่นกลัวตายเราก็อ้าง

นี่พูดถึงเรื่องแปลน แม้แต่ด้ามมีดก็ยังมีแปลน ที่นี้คนจะทำตัวให้เป็นคนดี ไม่มีแบบแปลนแผนผังจะก้าวเดินได้หรือ นี่ศาสนามีแต่แปลนเต็มบ้านเต็มเมืองเวลานี้ เป็นตำรับตำรา

เป็นแปลนอยู่เฉย ๆ ไม่ได้นำออกมาปฏิบัติ ถ้าปฏิบัติแล้วใครจะไปตีเท้ามุขยั่ว มุขยั่วนี้ฉลาดยิ่งกว่าสัตว์ทั้งหลาย ศาสนาจึงสอนลงแดนมนุษย์ แต่นี่ไม่นำมาปฏิบัติก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร เป็นแปลนบ้านแปลนเรือนอยู่เฉย ๆ เป็นเครื่องประดับบ้านไปอย่างนั้น เรียนมาโก้ ๆ จำมาโก้ ๆ ได้พัดมาโก้ ๆ จะว่าไง ไม่มีภาคปฏิบัติมันก็อย่างนั้นแล้ว มีภาคปฏิบัติมันหากเป็นในตัวเอง ๆ อะไรสำเร็จรูปขึ้นมาในนี้ ๆ เป็นหลักธรรมชาติ นี่เรียกว่าความจริง

ธรรมท่านสอนว่าอย่างไร เราปฏิบัติมันก็เห็นอย่างนั้นจริง ๆ นี่เป็นของตัวแล้ว ทั้งเป็นของจริงด้วยทั้งเป็นของตัวด้วย เรียนมาเป็นความจำไม่ใช่ของตัว เรียนมาจากแบบจากแผนจากตำรับตำรา มันก็เป็นสมบัติของพระพุทธเจ้าอยู่นั้นแหละ ต่อเมื่อมาปฏิบัติแล้วปรากฏในตัวเองเมื่อไร นั่นละเป็นของตัวเองด้วย เป็น สนฺทิฎฐิโก หรือเป็นภาคความจริงด้วย มันก็รู้อยู่นี้เห็นอยู่นี้ เช่น สมาธิในตำรา ท่านชี้เข้ามาที่นี้ ให้ทำอย่างนั้น จิตเกิดมีความสงบ เราเรียนก็ได้จนปากฉีกก็ไม่สงบถ้าไม่ทำไม่ปฏิบัติ

พอมานำปฏิบัติจิตมันสงบ อ้อ สมาธิเป็นอย่างนี้เอง นั่นเห็นแล้ว ที่ท่านแสดงไว้ในแบบแปลนตำรับตำราว่าสมาธิคือความสงบ หรือสมาธิคือความตั้งมั่น อ้อ มาตั้งมั่นอยู่ตรงนี้เอง บทเวลาตั้งมั่นมาตั้งมั่นอยู่ที่ใจ อ้อ ๆ แล้ว นั่นแหละความจริงขึ้น อ้อเลยนะ อ้อ เป็นอย่างนี้หายสงสัยเรื่องสมาธิเป็นยังงี้ในตำราที่เราเรียนมาแต่ก่อน พอมานำปฏิบัติมาเจอเข้า อ้อ เป็นอย่างนี้เอง สมาธิก็ดี ปัญญาก็ดี ตลอดวิมุตติหลุดพ้น อ้อ เป็นอย่างนี้เอง ขึ้นในนี้หมด ๆ พระพุทธเจ้าถอดออกจากนี้ไปสอนเรา แล้วปราชญ์รุ่นหลังมานี้ท่านก็จดจารึกไว้ในคัมภีร์ไบเบิล ความจริงออกจากพระทัยพระพุทธเจ้าทั้งนั้น ธรรมทั้งหมดออกจากพระทัยออกจากใจนี้ไปกางไว้ในตำรับตำรา เพราะฉะนั้นเวลาสอนจึงสอนเข้ามาที่นี้ สอนเข้ามาที่ต้นตอนี้ รู้ก็รู้ที่นี้ เห็นที่นี้ ละก็ละกันที่นี้ ผูกมัดตรึงกันเป็นทุกข์ก็เป็นทุกข์ที่นี้ แก้กแก้กันที่นี้ แก้กกันที่นี้แล้วมันโล่งไปหมดเลย

ถ้าไม่แก้ที่นี้จะไปแก้ที่ไหน มันคันตรงนั้นมาเกาตรงนี้ก็ถลอกปอกเปิกเฉย ๆ เอ้า มันคันตรงนี้ไปเกาตรงนั้นก็ถลอกปอกเปิกเฉย ๆ คันตรงไหนเกาตรงนั้นซิ กิเลสมันอยู่ตรงไหนมันถึงคัน มันถึงเดือดร้อนมากนักมนุษย์เราเวลานี้ สิ่งอะไร ๆ สมบูรณ์พูนผลเต็มบ้านเต็มเมือง ไม่น่าจะมีความเดือดร้อนวุ่นวาย แต่ทำไมมนุษย์เจอหน้าไหนมีแต่บ่นทุกข์หากัน รายไหนที่ทรงความสุขไว้ให้เป็นที่น่าแจกจ่าย พอที่จะแจกจ่ายเพื่อนฝูงไม่เห็นมี มีแต่กองทุกข์มาระบายแต่กองทุกข์ใส่กัน

ทั้ง ๆ ที่ต่างคนต่างหาความสุข สิ่งที่เราหา มันก็เต็มบ้านเต็มเมืองไม่เห็นอดอยากอะไร มันอดอยากอยู่ที่หัวใจ หัวใจมันหิวมันโหย มันไม่มีธรรมเป็นเครื่องตีมัน ถ้ามีธรรมเป็นเครื่องตีมันเท่านั้นใจก็เริ่มอิมเข้ามา อิมตัวเข้ามา ปล่อยอารมณ์เหล่านั้นเข้ามา ใจอิมตัว ๆ เพราะใจไม่ได้เอาอันนั้นเป็นอาหารนี่ เอาธรรมต่างหากเป็นอาหาร แล้วเอากิเลสยึดเข้าไปอย่างนี้มันก็เป็น

ไฟขึ้นมาเท่านั้น เตียนนี้ก็เลสเท่านั้นเป็นไฟ ไม่ใช่กิเลสเป็นอาหาร เป็นพื้นเป็นไฟเผาเข้ามา ให้ติดให้ดินกันทั่วโลกดินแดน

พอแก่เข้ามา ๆ ถึงจุดนี้แล้วด้วยอำนาจของธรรมแล้วก็เปิดโล่งออก ๆ จิตได้เต็มธรรมแล้วที่นี้ เบา ๆ ปล่อยละที่นี้ ปล่อยข้างนอกแล้วเข้ามาข้างใน ๆ ปล่อยเข้ามาเรื่อย ๆ พาดเสียจนปล่อยหมดแล้ว อะไรจะมีความสุขยิ่งกว่าใจหมดเครื่องผูกพันล่ะ นี่ตรงนี้ต่างหากนี่ สุขอยู่ตรงนี้ต่างหากนี่นะ ไปหาติดกันอะไรทั่วโลกสงสารโน่น เขาก็ติด เราก็ดิ้น ครั้นเวลาเอามาแข่งกันมีแต่ความทุกข์ เพียงเท่านั้นก็ไม่รู้อยู่หรือว่าผลของมันเป็นความทุกข์ ไม่ใช่เป็นความสุข พอที่จะนำมาแข่งกันต่อไปอีกล่ะ ไม่เข็ดไม่หลาบมนุษย์เรานี้

เพราะฉะนั้นโง่ที่สุดก็คือมนุษย์เรานี้จะเป็นอะไรไป แต่เรายังภูมิใจนะว่ามนุษย์เรานี้ฉลาด ฉลาดแต่ชื่อ เหมือนกับนายฉลาดอยู่ในเรือนจำ ชื่อแกชื้อว่ายังงิ ชื่อฉลาด แล้วฉลาดทำไมมาติดคุกติดตะราง เขาหาว่า ไม่ได้ว่ามันทำผิดนะ แล้วความจริงเป็นยังงิ ไปทำของเขาจริง ๆ แหละ หากันให้ถูกจุดบ้างซิ ไปหาเถาแต่ที่ไม่ค้น ไปที่ไหน ๆ พวกเรานี้นะ ไปที่ไหนหมาขี้เรื้อนวิ่งเข้าป่าหมดเลย สู้ไม่ได้ สู้เราไม่ได้ คือหมาขี้เรื้อนเขาจะเถาเฉพาะที่ค้น ไร่เรานี้ค้นไม่ค้นเถาเดเลย หมาสู้เราไม่ได้มันก็วิ่งเข้าป่าหาที่หลบที่ซ่อน ไม่งั้นพวกนี้เอาตาย พวกเถาไม่มีที่หมายหมาเขาก็กลัว สู้ไม่ได้ ถึงที่สุดหมาขี้เรื้อนยังวิ่งเข้าป่า ถ้าลงขนาดหมาขี้เรื้อนวิ่งเข้าป่า แสดงว่าเรานี้เก่งมาก กองปราบว้างนั้นเถอะ พวกนี้พวกกองปราบ หมาราบไปเลย นี่หมาเรา ๑๑ ตัวอยู่ในวัดอย่าไปยุ่งมันนะเดี๋ยวกำแพงแตก หมาเรามี ๑๑ ตัว

เราอยากเห็นพวกประชาชนศรัทธาทั้งหลายสนใจในอรรถในธรรม ให้เห็นความสุข ความสงบเย็นใจเกิดขึ้นภายในตัวเอง เพราะศาสนาพระพุทธเจ้าพร้อมที่จะให้ผลอย่างเด่นชัดภายในผู้ปฏิบัติไม่สงสัย แต่สำคัญที่ไม่นำมาปฏิบัติเลย โอ้ย ท่องบ่นสังวัธยายปากแฉะแต่ไม่สนใจปฏิบัติก็ไม่ได้เรื่องอะไร ความทุกข์เต็มบ้านเต็มเมืองจนจะล้นแล้วจะว่าไง ถ้ามนุษย์มีมากกว่านี้ล้นนะ ความทุกข์นี้ล้นโลก แต่นี่มนุษย์ยังไม่ล้น โลก ความทุกข์จึงเต็มโลกพอดี ไม่สนใจปฏิบัติกัน

ถ้าจะว่าปฏิบัติ เพียงหยาบ ๆ ก็ยังดี ในครอบครัวเหี้ยเรือนหนึ่ง ๆ ต่างคนต่างมีศีล มีธรรม ปฏิบัติต่อกันให้ถูกต้องในครอบครัวนั้นจะสงบร่มเย็น ไม่มีการทะเลาะเบาะแว้งซึ่งกันและกัน ถือหลักเกณฑ์ความถูกต้องเป็นศูนย์กลาง ให้ต่างคนต่างก้าวเข้าไปสู่ความถูกต้องในหลักแห่งการปกครองครอบครัว สามีเป็นยังงิ ทำหน้าที่ถูกต้องตามหลักของสามีใหม่ ภรรยาเป็นยังงิ ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามหลักของภรรยาใหม่ เพียง ๒ ข้อเท่านั้น เย็นกระทั่งเด็กจะว่าไง

แต่นี่มันไม่มีซี โกรโโกโส มีเท่าไรไม่พอเป็นบ้ากัน พวกบ้ากรมร้านตั้มหา เพราะฉะนั้นโลกมันถึงร้อน ตัวนี้ตัวรุนแรงมากนะ อยากรู้ว่ามันรุนแรงขนาด ไหน เอาภาคปฏิบัติเข้า

จับกันซี ไม่มีตัวใดที่จะรบกวนแสนยาก ทุกข์แสนทุกข์ทรมาณที่สุด หนักมากที่สุดยิ่งกว่าตัวนี้ ตัวนี้รุนแรง ออกฉากหน้าฉากหลังมีตัวนี้ทั้งนั้น ข้างหลังดันเข้าไป ข้างหน้าออกแนวรบก็ตัวนี้ ตัวนี้รุนแรงมาก เพราะฉะนั้นสัตว์โลกถึงป่วนปั่นไปหมดทั้งโลกทั้งสงสาร เพราะต่างคนต่างสนใจอันนี้

ในเวลานี้กำลังสนใจหาพิณหาไฟเข้ามาเผาบ้านเผาเมือง เราอดไม่ได้ก็เทศน์เสียบ้าง บางทีนะ เอาเจ็บ ๆ เหมือนกัน ให้กิเลสเจ็บต่างหากนะ กิเลสถ้าหากอยู่บนต้นไม้ภูเขา เราจะไปฟาดภูเขาให้แหลก แต่น้ำมันอยู่กับคน คนก็ต้องเจ็บบ้างนะซี มันถูกคนใช้ไหมล่ะ เทศน์ กิเลสคนไม่จับแยกออกมา เทศน์ก็เข้าไปนั่นซี เจ็บ บ้างนะบางที เอาเสียเจ็บ ๆ นะกิเลสมันก็ยังไม่สะทกสะท้าน ขนาดนั้นนะจะว่าไง ธรรมไม่พอกับกิเลสพอให้สะดุ้งตัวบ้าง ธรรมอ่อน เปี้ยกมากเชียว กิเลสถึงได้สนุกเพ่นพ่าน

เอาเท่านั้นละ